

INSTAPPEN IN HUMANE WETENSCHAPPEN?

Naam:

Versie 2025

Instappen in het vijfde jaar HW

Je schakelt over naar het vijfde jaar humane wetenschappen en komt uit een andere studierichting, daarom dien je een inhaalbeweging te maken voor de vakken sociologie & psychologie, kunstbeschouwing en filosofie.

Het verwerken van deze bundels zal je vertrouwd maken met een aantal thema's, begrippen en de manier van werken in deze vakken.

INHOUDSOPGAVE

EVEN VOORAF	2
1. SPECIFIEKE RICHTLIJNEN PER INSTAPBUNDEL	4
1.1 Sociologie & Psychologie.....	4
1.2 Filosofie.....	4
1.3 Kunstbeschouwing	4
2. DE STUDIERICHTING HUMANE WETENSCHAPPEN.....	5
3. THEMA'S EN ONDERWERPEN IN 5 EN 6 HW	6
4. HUMANE WETENSCHAPPEN IETS VOOR MIJ? IK DOE DE TEST!.....	8
5. JOUW STUDIEMOTIVATIE	9
6. EVALUATIEVRAGEN INSTAPPAKKET	10

EVEN VOORAF

Beste leerling en ouders,

Je zou graag op het Montfortcollege de richting Humane Wetenschappen volgen. Welkom!

Er zijn wellicht verschillende redenen waarom je voor deze studierichting kiest.

Je verandert immers niet zomaar van richting. De stap die je nu van plan bent te zetten, is een belangrijke stap in je studieloopbaan. De studierichting heeft namelijk een eigen karakter en een eigen aanpak. Het gaat hier voornamelijk over de eigenheid van de typische vakken 'sociologie en psychologie', kunstbeschouwing en filosofie, die elk op hun manier thematisch de leerstof behandelen.

Om jouw overstap naar humane wetenschappen vlotter laten verlopen, zijn er zelfstudiepakketten samengesteld. Per vak is er een selectie van thema's gemaakt.

Jouw opdracht bestaat erin alles grondig te lezen, de opdrachten uit te voeren en antwoorden te formuleren.

Het is de bedoeling dat je aan de hand van de bundels je voorkennis van de vakken bijwerkt en een beeld krijgt van leerinhouden. We stellen vaak vast dat leerlingen een vertekend beeld hebben van wat de studierichting Humane wetenschappen inhoudt. Aan de hand van deze bundels kan je zelf ervaren waar de klemtonen liggen.

Om de instappakketten te **downloaden** via de website van de school, ga je als volgt te werk:

1. Ga naar de website van de school: www.montfort.be.
2. Klik in het menu op "Praktische info" en ga naar "Instappakketten".
3. Kies onder de rubriek "Humane wetenschappen van 4^e naar 5^e jaar" op het instappakket "Sociologie & Psychologie".
4. Herhaal deze stap voor de andere pakketten "Kunstbeschouwing" en "Filosofie".
5. Je kan het pakket afdrukken en handmatig invullen.

De werkwijze

1. Perforeer de werkbladen en steek ze in een afzonderlijke map per vak.
Op deze manier is alles netjes geordend en gaat er geen bladzijden verloren.
2. Geef elk ingevulde pakket in een ringmap af aan de vakleerkracht.
3. Aan het einde van deze brochure peilen we je kort naar je studiemotivatie en vragen we een evaluatie te maken van het instappakket. **Bezorg deze brochure aan mevr. Cretskens tijdens de eerste les.**
4. De beoordeling van de verwerking van de instapbundels zal je meegedeeld en gemotiveerd worden in een kort gesprek en meegedeeld worden aan jou en je ouders via **het eerste vakrapport**.

Veel succes,

Helena Brouns, Marie-Paule Cretskens, Pieter Decorte, Kenny Heurckmans & Wannes Ramakers

Ingeval van problemen, kan je een bericht versturen naar:

Sociologie & Psychologie: Mariepaulecretskens@montfort.be

Kunstbeschouwing: Wannesramakers@montfort.be

Filosofie: Pieterdecorte@montfort.be

1. SPECIFIEKE RICHTLIJNEN PER INSTAPBUNDEL

1.1 Sociologie & Psychologie

Het instappakket S&P is een selectie van 5 hoofdstukken; 3 uit het derde jaar en 2 uit het vierde jaar, namelijk:

1. De inleiding: wat is sociologie en psychologie?
2. Socialisatie: het aanleren van waarden en normen in het gezin, op school, de media, ...
3. Adolescentiefase: de periode van 12 tot 18, de levensfase die je nu doormaakt ;.)
4. Het persoonlijk referentiekader: hoe bepalen onze waarden, normen, opvattingen onze kijk op de werkelijkheid?
5. Motivatie: wat zijn de innerlijke krachten die ons stimuleren tot een bepaald gedrag?

De tekst bevat theorie, opdrachten, vaktaal en een “Test jezelf” op het einde van ieder hoofdstuk. Enkele instructies bij de werkbladen:

Genummerde opdrachten	Theorie eerst lezen en begrijpen , dan deze oefeningen maken. Gebruik in je oefening ook de vaktaalwoorden. Laat zien dat je de woorden begrijpt.
	Groot onderzoek, <u>niet</u> maken!
	Filmfragment, <u>niet</u> bekijken, <u>niet</u> maken.
	Bronnenonderzoek, <u>niet</u> maken.
Test jezelf	Zeer belangrijk! Goed en zorgvuldig maken!

Noteer de tijd dat je werkte aan een hoofdstuk, zodat je achteraf vlug een optelsom kan maken.

1.2 Filosofie

De instapbundel van filosofie overloopt de belangrijkste leerstofonderdelen uit de geziene hoofdstukken uit het derde en vierde jaar. In de hoofdstukken uit het derde jaar is het belangrijk dat je begrijpt wat filosofie en filosofen inhoudt. Via verschillende oefeningen en een kennismaking met de eerste filosofen proberen we samen een filosofische houding te ontwikkelen. Het tweede deel van de instapbundel bestaat uit opdrachten die bij de cursus van het 4de jaar horen. We focussen vooral op thema's en begrippen die gekend moeten zijn aan de start van het 5de jaar.

1.3 Kunstbeschouwing

Het instappakket bestaat uit twee onderdelen: de componenten van de beeldtaal en het kunst-historisch kader. Deze belangrijke onderdelen vormen van de basis van het vak Kunstbeschouwing.

2. DE STUDIERICHTING HUMANE WETENSCHAPPEN

Humane wetenschappen is een sterk theoretische studierichting in de doorstroomfinaliteit. Ze combineert een brede algemene vorming met filosofie, kunstbeschouwing, sociologie en psychologie.

In filosofie maak je een begin met het filosoferen over de mens, de wereld rondom ons, het goede en het kwade, het geluk en de zin van het leven.

Je leert kijken en luisteren naar kunst en leert om de vorm, de inhoud, de context en de functie van kunstwerken analyseren vanuit een kunsthistorisch kader in het vak Kunstbeschouwing.

Tenslotte ontwikkel je een sociologisch en psychologisch begrippenkader en leer je verbanden zien met betrekking tot de hedendaagse samenleving, de mens en zijn gedrag.

Je bent geboeid door de mens als individu en door de mens in de samenleving. Je denkt graag na over psychologische en sociale thema's, en je bent bereid deze onbevooroordeeld en kritisch te benaderen en te onderzoeken. Je bent niet bang om deze onderwerpen ook theoretisch (en abstract) te bestuderen.

Lessentabel 3de graad

	Aantal uren	
	jaar 5	6
Godsdienst	2	2
Geschiedenis	2	2
Nederlands	4	4
Frans	3	3
Engels	2	2
Wiskunde	3	3
Statistiek	1	1
Aardrijkskunde	1	1
Natuurwetenschappen	2	1
Sociale wetenschappen	3	3
Gedragwetenschappen	3	3
Kunstbeschouwing	1	1
Uitgebreide filosofie	2	2
Onderzoekstechnieken	1	0
Vrije ruimte	0	2
Lichamelijke opvoeding	2	2
Totaal aantal uren	32	32

3. THEMA'S EN ONDERWERPEN IN 5 EN 6 HW

Sociale Wetenschappen 5 & 6

Thema 1 - Politiek

1. Politiek en democratie
2. Belgische politiek
3. Inspraak van de burger
4. De stem van de burger
5. Internationale politiek

Thema 2 - Recht

6. Het recht in onze samenleving
7. Sociaal recht
8. Recht op recht

Gedragswetenschappen 5 & 6

Thema 1 - Psychologie

1. Ontwikkelingspsychologische theorieën
2. Persoonlijkheidspsychologische theorieën
3. Sociale beïnvloeding en cognities
4. Groepen en relaties

Thema 2 - Pedagogiek

5. Basiselementen van de opvoeding
6. Kinderen en jongeren met een handicap
7. Pedagogische modellen
8. Opvoeden in onze maatschappij

Thema 3 - Sociologie

9. Sociale ongelijkheid

Kunstbeschouwing 5 & 6

Kunstuitingen analyseren naar inhoud, context, functie en vormgeving en hun mogelijke samenhang.

Kunstuitingen analyseren uit verschillende stromingen en periodes.

Kunstuitingen uit verschillende stromingen en periodes analyseren.

Kunstuitingen analyseren uit diverse samenlevingen westerse en niet-westerse samenlevingen.

Hoe krijgen kunst en kunstuitingen betekenis in diverse contexten?

Reflectie van verschillende perspectieven over de betekenis van kunst en kunstuitingen.

Eigen interpretatie en waardering en die van anderen verwoorden.

Uitgebreide filosofie 5 & 6

Thema 1 – De mens en zijn samenleven (politieke filosofie)

Thema 2 – De mens en zijn gedrag (ethiek)

Thema 3 – De mens en zijn tijd (cultuurfilosofie en antropologie)

Thema 4 – De mens en zijn denken (wetenschapsfilosofie en taalfilosofie)

Thema 5 – De mens en zijn omgeving (milieu en kunstfilosofie)

Thema 6 – De mens en zijn wantrouwen (psychoanalyse)

Thema 7 – Terug naar de zaken (fenomenologie)

Onderzoekstechnieken 5

Thema 1 – Wat is wetenschappelijke kennis

Thema 2 – Fasen in wetenschappelijk onderzoek

Thema 3 – De onderzoeksmethoden

1. De literatuurstudie
2. De observatie
3. De gevalstudie
4. De enquête
5. Het interview
5. De psychologische test
6. Het correlationeel onderzoek
7. Het psychologisch experiment

Thema 4 – Deontologie in onderzoek

Thema 5 – Het wetenschappelijk verslag

1. Werken met lange documenten
2. Wetenschappelijk schrijven
3. Bronvermelding en bibliografie
4. Excel: grafieken

4. HUMANE WETENSCHAPPEN IETS VOOR MIJ? IK DOE DE TEST!

1. Ik interesseer me voor het gedrag van de mens en wat er leeft in de maatschappij. Ik kijk wel eens naar tv-documentaires of lees soms artikels in de krant die gaan over menselijke problemen.
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
2. Als ik een tekst lees, begrijp ik de boodschap van de schrijver.
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
3. Ik behaal redelijke cijfers voor wiskunde en talen.
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
4. Ik ben gevoelig voor kunst en sta open voor andere culturen.
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
5. Ik kies de richting op basis van eigen interesses en capaciteiten, niet omwille van mijn vrienden en/of ouders.
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
6. Ik wil actief luisteren naar de meningen van anderen en persoonlijke standpunten leren innemen.
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
7. Ik kan in groep werken.
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
8. Ik ben geïnteresseerd in wetenschappen, maar wil later geen verdere studies in een puur exacte richting (wiskunde, fysica, chemie, ...) aanvatten.
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
9. Ik vind het fijn om het gedrag van de mens te observeren. Onderzoeksopdrachten over de baby, de peuter, de kleuter, etc. zullen me zeker boeien.
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee

6. EVALUATIEVRAGEN INSTAPPAKKET

Hieronder vind je een tabel met drie meerkeuzevragen per vak. Duid het juiste antwoord aan.

	Sociologie & Psychologie	Filosofie	Kunstbeschouwing
<i>Ik vind de leerinhoud:</i>	☐ heel interessant ☐ interessant ☐ matig interessant ☐ niet interessant ☐ helemaal niet interessant	☐ heel interessant ☐ interessant ☐ matig interessant ☐ niet interessant ☐ helemaal niet interessant	☐ heel interessant ☐ interessant ☐ matig interessant ☐ niet interessant ☐ helemaal niet interessant
<i>Ik heb het pakket verwerkt:</i>	☐ heel goed ☐ vrij goed ☐ matig ☐ niet goed ☐ helemaal niet goed	☐ heel goed ☐ vrij goed ☐ matig ☐ niet goed ☐ helemaal niet goed	☐ heel goed ☐ vrij goed ☐ matig ☐ niet goed ☐ helemaal niet goed
<i>Ik heb ... uur besteed aan de verwerking van het pakket:</i>	☐ van 0 tot 2 uur ☐ van 3 tot 5 uur ☐ van 6 tot 7 uur ☐ van 8 tot 10 uur ☐ meer dan 10 uur	☐ van 0 tot 2 uur ☐ van 3 tot 5 uur ☐ van 6 tot 7 uur ☐ van 8 tot 10 uur ☐ meer dan 10 uur	☐ van 0 tot 2 uur ☐ van 3 tot 5 uur ☐ van 6 tot 7 uur ☐ van 8 tot 10 uur ☐ meer dan 10 uur

Hier onder kan je nog wat **extra informatie** geven bij je antwoorden op de drie vragen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....